

2022

KÖSZI ÓZD!

Közösségi színterek fejlesztése Ózdon

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

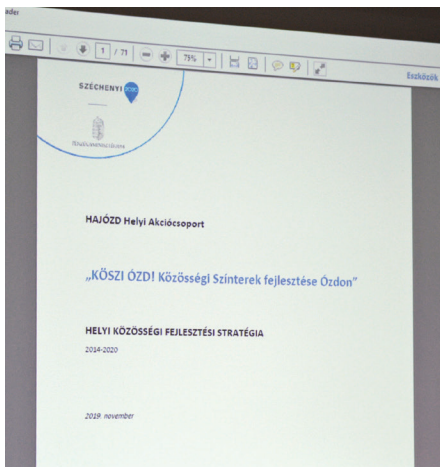
KÖSZI ÓZD!

– Közösségi fejlesztések Ózdon

2016-ban kísérleti jelleggel indult útjára az az országos pályázati program, melynek célja a városok kulturális és közösségi életének megújítása és közösségi alapú gazdaságfejlesztés módszertanának kialakítása volt. Ózd városa az első között reagált az új

kihívásra és egy középtávú, stratégiai dokumentum, az úgynevezett Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia (HKFS) megalkotásával, egyedi fejlesztési elképzeléseivel sikeresen indult a pályázaton és összesen 400 millió forint támogatást nyert el.

A stratégia megalkotását, a helyben megjelenő pályázatok kiírását, a beérkező kérelmek bírálását és a megvalósuló projektek támogatását egy tizenkét tagú grémium, a HAJÓZD Helyi Akciócsoport (HACS) vállalta magára, melynek tagjai között négy közsféra és öt civil szervezet szerepelt, valamint 3 szervezet a vállalkozói szférát képviselte. A HACS vezető szerepét Ózd Város Önkormányzata látta el, míg az operatív feladatokat a HACS munkaszervezete, az Ózdi Polgármesterei Hivatal vállalta fel.

Az ózdi HKFS a városi identitás újradefiniálására, az élményközpontok, kisközösségi helyek kialakítására, a közösségi és kulturális programok kínálatának bővítésére és a közösségi kezdeményezések javítására fókuszált. Mindezek mentén a HACS az ózdi civil- és közsféra szervezetek előtt öt pályázati programcsomagot indított el, amelyek mind-mind népszerűnek és sikeresnek bizonyultak a lakosság körében.

KÖSZI TÉR!

- A városszerkezet új fókuszpontjainak kialakítása, innovatív és közösség aktivizáló helyszínek fejlesztése

A pályázat legnagyobb szeletét, egy több mint 200 milliós, beruházás jellegű felhívás adta. A legnagyobb volumenű és egyben a legizgalmasabb projekt révén részlegesen megújult az Október 23.-a tér, mely ezáltal az innen induló kulturális negyed kapujává is vált. A téren internetbarát környezetben street-art galéria várja a fiatalokat és innen indulhatunk el a LÉGŐZD elnevezésű föld alatti barlangrendszerbe, mely országosan is egyedülálló, páratlan légótalmi kiállítási anyagával a múltba röpíti látogatóit. A megújuló gyári dudu műszakváltásonként megszólaló hangja a város kohászati múltjára, eltéphetetlen gyökereire emlékeztet. Szintén e projekthez kapcsolódik egy új, telefonos városalkalmazás kifejlesztése, valamint a város másik végén, a Budapest irányából érkezőket fogadó, látványos | ♥ ŐZD térfelirat is.

A fejlesztésből a város sportszerető lakossága is bőven profitált, hiszen telepítésre került egy 9 elemes kültéri fitnesspark a város stadionban, valamint megújult a sportcsarnok melletti parkoló is hozzájárulva a sportlétesítmények megközelíthetőségének javításához. Komplex közösségi tér került kialakításra a Nagyvölgyi úton,

mely lovas- és hagyományőrző bemutatók, élménypedagógiai programok helyszíne is egyben. A város szívébe ékelődött bolyki horgászto partján pedig több szabadidős pavilon és egy közösségi főzésre, sütésre is alkalmas tér várja a horgászsport szerelmeseit. A városfejlesztési stratégia kiemelten kezeli a városimázst meghatározó nagy rendezvényeket, melyek közül a legfontosabb a Hétyölgy Fesztivál, illetve annak rendezvényhelyszíne az Ifjúsági Park. A parkban lévő szabadtéri színpad villamos hálózatának fejlesztése és új megtáplálási hálózat kiépítése stabilabbá és ezáltal biztonságosabbá teszi a rendezvények lebonyolítását.

KÖSZI FESZT!

– Városi fesztiválok és kísérő programjaik megvalósítása

Az ózdi városfejlesztési stratégia része, de a természetes folyamatok is jó esetben oda vezetnek, hogy a város kulturális életében, megtartó erejében egyre jobban kiemelkednek a városimázszt meghatározó nagy rendezvények. Ózdon immár 4-5 ilyen is örömmel

látunk, az ExtrémSport Fesztiváltól a Jazz és Rock Parádén keresztül a Hétfőlgy Fesztiválig bezárólag. Ahhoz, hogy ezekre „ne záródjanak rá” törzsközönségeik, újabb társadalmi és korosztálybeli vendégek látogassák, szükséges kínálatuk szélesítése.

A pályázati csomagot megelőzően a város legnagyobb szabadtéri programja a Hétvölgy Fesztivál volt, melynek negyedik sorozatát sikerült a HACS forrásából megerősíteni. A két napos szabadtéri nagyrendezvény sztárfellépői között a Magna Cum Laude és a Kowalsky meg a Vega zenekarokat is megtalálhattuk, rengeteg kisebb-nagyobb produkcióval megfűszerezve, mely így szemmel láthatóan jóval nagyobb tömegeket vonzott nemcsak Ózdról, hanem az ország egyéb tájairól is. A fesztivál részeként egy új, hagyományteremtő zenei programot is sikerült útjára indítani – a Rózsakerti Estéket –, mely a város múltjába kalauzolja, a régi táncdalfesztiválok, sanzonestek hangulatát idézte meg és szeretettette meg magát az ózdi kultúraszerető közönséggel. Időközben az ötödik Hétvölgy Fesztivál programcsomagja is támogatást nyert, ám annak megvalósítása

2022-ben esedékes. Szintén új program-sorozatként került a város kulturális palettájára a PÓZDIUM, ami egy tíz részből álló közéleti talkshow, amelyben közönség előtt beszélget a műsorvezető országosan is elismert sztárokkal, művészekkel. A pódium színpadán többek között Alföldi Róbert, Lakatos Márk, Palya Bea stb... is megfordult és vívott ki elismerő tapsot a teltházas közönségtől. A HACS a Kösz! programcsomagjából támogatásban részesítette a Bárka Színpad utcaszínházi, zenei programsorozatát is, valamint a Tehetségek Színpada néven elindult zenei tehetségkutató, támogató programsorozatot is. Támogatást nyert, de még megvalósítás előtt áll egy fesztivál jelleggel megvalósuló Közlekedési Nap, mely visszahozza a technikai és extrém sportokat a város kulturális életébe, valamint egy több helyszínre tervezett Vadász- és Természetközeli Nap is.

Közösen, szívesen – Ózdért

Az elmúlt 5-6 évben egy új kifejezéssel barátkozhattak meg városunk lakói: A CLLD, azaz a „Community-led Local Development” – Közösség Által Irányított Helyi Fejlesztés szép lassan beszűrődött az ózdiak mindennapjai közé. A CLLD lényege, hogy a helyi civil-, köz- és gazdasági szereplők saját maguk határozzák meg a közösség szempontjából legfontosabb célkitűzéseket és beavatkozási területeket, majd a rendelkezésre álló forrás felosztásáról is helyben döntenek. Ózd életében a „döntéshozó” szerv a HAJÓZD helyi Akciócsoport volt, melynek elnöke, Janiczak Dávid polgármester, így összegezte az elmúlt időszakot:

Folyamatosan tanulva haladtunk előre lépésről-lépésre, hiszen a közösségi tervezés nemcsak nekünk, a helyi szereplőknek volt új, hanem a fópályázatot kiíró minisztérium számára is. Szerencsére Ózd életében az elmúlt években gyakorlattá vált, hogy egyes kérdésekben a helyi lakosokra bíztuk a döntést – ilyen volt többek között az „Atomium” szobor, vagy az I ♥ ÓZD térfelirat elhelyezése is. Összességében elégedett vagyok az induláskor közösen megalkotott Helyi Közösségfejlesztési Stratégiánkkal, mely számos helybéli szakember és aktív civil szervezet bevonásával született meg.

A stratégia által megalkotott cselekvési terv milyen fejlesztéseket állított fókuszba?

A program kulcsa: közösen és szívesen együtt dolgozni, kíváncsinak lenni saját lehe-

tőségeinkre, arra, hogy másoknak mit adhatunk, és tőlük mit várhatunk. Közösen, szívesen („KÖSZI”) dolgozni a közösségért és élvezni, hálásnak lenni azért, hogy Ózdiak vagyunk. Ennek megfelelően az értékeink megőrzése, felkutatása és továbbvitele volt a legfontosabb érdeme ennek a pályázatnak. Mindezek mellett szerettünk volna olyan találkozási pontokat, tereket kialakítani, amelyek az itt élő kisközösségeket további aktivitásra ösztönzik.

Ezek közül melyik fejlesztés volt a HACS zászlóshajója?

Én inkább úgy fogalmaznék, hogy nem egy csatahajót, hanem több kis hajóból álló hajórajt tettünk vízre. Ezek közül kiemelném az egyik romos légópincénk komplex felújítását mely LÉGŐZD néven nemrég nyitotta meg kapuit és ezáltal városunk új kulturális- és turisztikai célpontjává vált, vagy említhetném a gyári dada rekonstrukcióját és üzembe helyezését is, amelynek a hangja ma is nosztalgikus könnyeket csal az idősebb korosztály szemébe. Új, jövőbe mutató fejlesztésként jelent meg az Ózd-APP (városalkalmazás), mely bízom benne, hogy hamarosan mindannyiunk telefonján megjelenik, fontos információkat szolgáltatva a város életéről, mindennapjairól. Természetesen fontos találkozási pontként jelenik meg a város életében a tóparti közösségi sütőde, az állatsimogató melletti közösségi tér vagy akár a stadionban kialakított fitness park is. A megvalósított kulturális programok száma nagyon nagy, de ezek közül talán egy kicsit kiemelhető a IV. Hétvölgy Fesztivál vagy az új programként megjelenő PÓZDIUM nevű talkshow, mely rendezvények ismert és egyben elismert sztárok sokaságát hozták el nekünk.

Akadtak-e nehézségek a programok végrehajtása, megvalósítása során?

A legnagyobb problémát az jelentette, hogy a városban működő civil szervezetek kevés tapasztalattal rendelkeztek az uniós pályázatok megírásában, végrehajtásában és elszámolásában. Sokszor egy jó ötlet kevés, azt végre is kell tudni hajtani. A pályázatok megírását, a projektletek felszínre hozását animációs műhelyfoglalkozásokkal segítettük, míg a megvalósításban a HACS munkaszerve-

zete nyújtott pótolhatatlan segítséget a pályázóknak. Sajnos menet közben megváltozott az uniós pályázati programok végrehajtásáról szóló rendelet, mely a civil szervezetek esetén mindössze 25% előleg lehívását tette lehetővé. Mindez oda vezetett, hogy egyes pályázók folyamatosan likviditási problémákkal küszködtek a végrehajtás során. Szerencsére a közösségi összefogás, az aktív segítségnyújtás minden szervezet esetében segített átlendülni a nehézségeken.

Mennyire és milyen módon tudtak összedolgozni a HACS tagjai, mennyire volt gördülékeny a közös munka?

Én személy szerint a közös tervezésben, a közös munkában hiszek és tekintetben a HACS-ot alkotó tagszervezetek, aktívan, alkotó módon segítették azt a munkát mely a város és ezáltal minden városlakó érdeke is egyben. Az együttgondolkodás eredményeként sikerült a városhatárokon is túl lépni és immár a kazincbarcikai és a gyöngyösi HACS szervezetekkel közösen, egymást segítve folytatjuk tovább a megkezdett munkát.

KÖSZI FEJLŐDÉS!

- Egymás megsegítése önmagunk érdekében.
Program a problémák megelőzésére
és kezelésére, az aktivizáló közösségek
hatásának multiplikálására.

Ózd szociális térképe nagyon szélsőséges. A meglévő szegregációs veszélyt növeli, hogy a városból elvándorolnak azok az aktivizálni képes személyek, akik önkéntes szerepvállalással és példaadással erőteljesen építeni tudnak környezetüket. E folyamat lassításában játszott nagy szerepet a HACS jelen pályázati csomagja, melyből könyvtári, úgynevezett „Ringató”, azaz babamama programok, tarkaforgó közösségi csoportfoglalkozások valósulhattak meg.

Nagyon sikeresnek bizonyult a városi könyvtár „Élő könyvtár” sorozata is, melyben könyvek helyett hasznos közösségi tudással rendelkező személyeket lehetett kikölcsönözni, valamint a városi múzeum régészeti tematikus csoportfoglalkozása is. Az akciócsoport támogatta az általános iskolás korosztály veszélyhelyzeti, újraélesztési felkészítését, valamint a tanulási nehézséggel rendelkezők felzárkóztatását kutyás terápiás csoportfoglalkozások révén.

KÖSZI EGYÜTT!

– Hazai és nemzetközi együttműködési projektek támogatása

A HACS a közösségfejlesztési stratégiájában vállalta, hogy a megvalósítás során együttműködik, tudást és tapasztalatot cserél más térségi HACS szervezetekkel. Ennek jegyében egy izgalmas kétnapos szakmai konferencián vehettek részt a nyertes pályázó szervezetek képviselői, ahol bemutatkozott a Gyöngyös-Mátra Értékei Helyi Akciócsoport, valamint a „Színezzük együtt Kazincbarcikát” Helyi Akciócsoport is. A konferencia célja az akciócsoportok bemutatkozása, eredményeik, jó gyakorlataik megosztása volt. A szakmai tapasztalatcsere végén a három akciócsoport együttműködési megállapodást kötött egymással, melyben vállalták, hogy létrehoznak egy közös kulturális adatbázist, ami lehetővé teszi, hogy a települések értékeit kölcsönösen közzétegyék egymásnak.

KÖSZI ÉRTÉK!

- A városi múlt megismerése, a meglévő értékeink feltérképezése, valamint az önképzés, a tanulás – mint jövőbeli értékeink – kultúrájának fejlesztése

A HACS pályázati csomagjai közül talán ez volt a legnépszerűbb, hiszen közel tíz pályázati program valósulhatott meg ebből a forrásból, melynek célkeresztjében az ózdi ipari, népi, kulturális örökség felkutatása és megőrzése, valamint a jelen kor értékeinek felszínre hozása volt. Ennek jegyében több szervezet táboroztatási programokat valósított meg. A kínálatban a sport- és egészség táboroktól kezdődően, különféle tematikus táborokig mindenféle program

szerepelt és így több száz gyermek tölthetett el ingyenesen 1-1 hetet a nyertes szervezeteknél. A múlt értékeinek megőrzése több kiadvány megszületését eredményezte. Ilyen volt az ózdi fúvóséletet és a 125 éves Ózdi Városi Fúvósenekar történetét bemutató könyv, illetve a 20 éves Ózdi Nyugdíjas Klub történetét bemutató antológia is. Az értékek megőrzésének fontos eleme volt egyes nagy hagyománnyal rendelkező rendezvények támogatása is.

Ebbe a sorba tartozott az Ózdi Ipari Örökségvédelmi Konferencia, az Ózdi Nyugdíjas Sportnapok, vagy akár a katonai lovas hagyományokat megőrző Görgey Emléktúra is. A helyi alkotó kisközösségek megerősítését vállalta magára az Együtt az Ózdi értékekért programsorozat is, melynek fókuszában a Gyárisok voltunk... című értékmegőrző találkozó, a barkósági népi kultúra feltárását, megőrzését és népszerűsítését zászlajára tűző Barkósági Konferencia állt. A nyertes pályázat mindezek mellett sikeresen útjára indította a WikiÓzd elnevezésű MediaWiki weblapú alkalmazást, mely tematikusan mutatja be mindazt, amit Ózdról tudni érdemes.

KÖSZI TÉR! nyertes pályázatok

Szervezet neve:	Pályázat címe:	Elyert összeg:
Ózdi Művelődési Intézmények A projekt befejezését, fenntartását az ÖMÉK NKFT. vette át.	KÖZÖS MÚLT, KÖZÖS JÖVŐ	80 000 000 Ft
Gömöri Lovas és Népi Hagyományörző Egyesület	Komplex közösségi tér kialakítása Ózdon	8 097 840 Ft
Ózdi Félsziget Horgászegyesület	Közösségi tér kialakítása az ózdi Horgásztónál	25 323 263 Ft
Ózd Város Önkormányzata	Sportlétesítmények fejlesztése Ózdon	79 739 029 Ft
Ózdi Városüzemeltető Intézmény	Ózd város – Ifjúsági park villamos hálózatának bővítése	13 500 000 Ft

KÖSZI FESZT! nyertes pályázatok

Szervezet neve:	Pályázat címe:	Elyert összeg:
Ózdi Művelődési Intézmények A projekt befejezését, fenntartását az ÖMÉK NKFT. vette át.	Evezz velünk! – IV. Hétvölgy Fesztivál, Gyermeknap és Rózsakerti esték	25 000 000 Ft
Ózdi Kommunikációs Nonprofit Kft.	póZdium	10 358 858 Ft
Bárka Színpad és Műhely Kulturális Egyesület	Bárka Színpad Zenei, Színházi, Képzőművészeti, Közösségi Programsorozat	6 439 550 Ft
Ózdi Football Club Egyesület	Évadzáró sportfesztivál és tehetségkutató Ózdon	5 300 000 Ft
Ózd Kék Sirály Zenei Egyesület	Tehetségek Színpada!	1 484 375 Ft
Ózdi Művelődési Intézmények A projekt befejezését, fenntartását az ÖMÉK NKFT. vette át.	V. Hétvölgy Fesztivál	15 150 000 Ft

KÖSZI FEJLŐDÉS! nyertes pályázatok

Szervezet neve:	Pályázat címe:	Elyert összeg:
Ózdi Művelődési Intézmények A projekt befejezését, fenntartását az ÖMÉK NKFT. vette át.	Közösen, Egymásért, Ózderét	2 000 000 Ft
Mentők a Mentésért Alapítvány	Te is segíthetsz – felkészítünk	1 999 928 Ft
Ózdi Vasvár Úti Általános Iskola Fejlesztéséért Alapítvány	"Én is iskolás leszek!" – Iskolaelőkészítő program	2 000 000 Ft
Kékcskillag Segítőkutyás Egyesület	Kutyás terápia az ózdi köznevelési intézményekben	2 000 000 Ft

KÖSZI ÉRTÉK! nyertes pályázatok

Szervezet neve:	Pályázat címe:	Elyert összeg:
Ózdi Nyugdíjas Klub	Az Ózdi Nyugdíjas Klub 2019. évi kiemelt rendezvényeinek támogatása	4 995 574 Ft
Gömöri Lovas és Népi Hagyományőrző Egyesület	Görgei emléktúra – (Hét)völgyeken át	3 874 770 Ft
Ózdi Művelődési Intézmények A projekt befejezését, fenntartását az ÖMÉK NKFT. vette át.	Együtt az Ózdi Értékekért!	5 000 000 Ft
Ózdi Sport- és Élmenyközpont Nonprofit Kft.	Élj egészségesen, sportolj az egészségedért.	4 979 389 Ft
Mentők a Mentésért Alapítvány	Tanuld velünk az újraélesztést	4 963 146 Ft
Magyar Vöröskereszt B-A-Z Megyei Szervezete	Tematikus tábor	3 043 487 Ft
Ózdi Városi Fúvószenekar és Önkéntes Tűzoltó Egyesület	A barkóság fúvósai (Az ózdi zenekar 125 éves története)	4 040 798 Ft
Bárka Színpad és Műhely Kulturális Egyesület	Bárka Színpad FotÓzd le Képzőművészeti Zenei Rendezvény	4 953 560 Ft
Csapatban Ózdért Egyesület	Nyári Kreatív és Élmeny Tábor (KRÉTA)	2 409 650 Ft

KÖSZI EGYÜTT! nyertes pályázatok

Szervezet neve:	Pályázat címe:	Elyert összeg:
Ózd Város Önkormányzata	Közösségi együttműködések kialakítása Ózdon és a térségben	1 999 372 Ft

A HAJÓZD Helyi Akciócsoport tagjai:

Közszféra szervezetek

Ózd Város Önkormányzata
Ózdi Polgármesteri Hivatal
Ózdi Művelődési Intézmények
(Ózdi Városi Könyvtár)
Ózdi Sport- és Élmenyközpont
Nonprofit Kft.

Civil szféra szervezetek

Bolyky Tamás Általános Iskola
Díákjaiért Alapítvány
Hétvölgy Turisztikai Egyesület
Kécsillag Segítőoktató
Egyesület
ÓMI Zenés Színház Egyesület
Ózdi Boga Vadásztársaság

Vállalkozói szféra szervezetek

Hétvölgy Ózd és Térsége
Mezőgazdasági Szociális
Szövetkezet
ROTEN Kereskedelmi, Ipari és
Szolgáltató Kft.
Szabó Sándor ev.

Impresszum:

Készült a HAJÓZD Helyi
Akciócsoport megbízásából.

Kiadja: Ózd Város
Önkormányzata

Felelős kiadó: Ózdi Művelődési
és Kommunikációs Nonprofit Kft.

Szerkesztő: Szaka Attila
Tördelés/design: Csomor Gergő